

[Начало](#) > ... > [Семейноправни Въпроси И Наследство](#) > [Деца От Украйна — Съдебно Сътрудничество По Гражданскоправни Въпроси](#) > Издръжка

Издръжка

Настоящите информационни документи са изготвени от Европейската съдебна мрежа по граждански и търговски дела.

По отношение на трансграничните дела за издръжка правилата на ЕС относно компетентността са установени в [Регламента за издръжката](#), а приложимото право за делата за издръжка е уредено в [Хагския протокол от 2007 г. за издръжката](#). Освен това [Хагската конвенция от 2007 г. за издръжката на деца](#) се прилага в ситуации, свързани с държави, които не са членки на ЕС (като Украйна).

Компетентност

Компетентността по делата за издръжка в ЕС се определя въз основа на [Регламента за издръжката](#). Като цяло целта на правилата относно компетентността от Регламента за издръжката е защитата на интересите на имащото право на издръжка лице, за което се приема, че е по-слабата страна. В член 3 от регламента се предвижда, че компетентността обикновено може да се основава или на i) обичайното местопребиваване на лицето, задължено да плаща издръжка, или на лицето, което търси издръжка [1], или на ii) съда, който е компетентен по въпроси, свързани с гражданското състояние на дадено лице (например установяване на произхода на дете) или родителската отговорност (например право на упражняване на родителски права или право на лични отношения с детето), ако делото, свързано с издръжката, е акцесорно спрямо това производство. В резултат на това международната компетентност на съд на държава — членка на ЕС, по отношение на задължения за издръжка за дете, разселено от Украйна, трябва да се определя за всеки отделен случай.

Полезен инструмент за по-добро разбиране на това как да се прилага Регламентът за издръжката, е практическото ръководство, което е на разположение [тук](#).

Хагската конвенция от 2007 г. за издръжката на деца се прилага за трансгранични случаи, в които участват държава — членка на ЕС, и трета държава, която е договаряща държава по конвенцията. Конвенцията влезе в сила по отношение на Украйна, считано от 1 ноември 2013 г., а всички държави — членки на ЕС, са договарящи страни по конвенцията ([HCCH | #38 - Таблица относно статуса](#)).

Приложимо право

Приложимото право по делата за издръжка се урежда по силата на [Хагския протокол от 2007 г. за издръжката](#). Протоколът влезе в сила по отношение на Украйна, считано от 1 декември 2022 г., и е приложим за всички държави — членки на ЕС, с изключение на Дания ([HCCH | #39 - Таблица относно статуса](#)).

Общото правило за приложимото право е установено в член 3, параграф 1 и в него се предвижда, че задълженията за издръжка се уреждат от правото на държавата по обичайното местопребиваване на лицето, което търси издръжка. В член 3, параграф 2 допълнително се уточнява, че в случай на промяна на обичайното местопребиваване на това лице правото на държавата по новото обичайно местопребиваване се прилага от момента на настъпване на промяната.

В резултат на това съгласно член 3 украинското право следва да се прилага за децата, които все още имат обичайно местопребиваване в Украйна. За да се приложи член 3, параграф 2, следва да се извърши промяна на обичайното местопребиваване на детето.

Признаване и изпълнение

Що се отнася до признаването и изпълнението в ЕС на решенията за издръжка, постановени в Украйна, относими са разпоредбите на [Хагската конвенция от 2007 г. за издръжката на деца](#). Основанията за признаване и изпълнение са предвидени в член 20 от конвенцията.

Хагската конвенция от 2007 г. за издръжката на деца се прилага и когато решенията на съдилищата от ЕС трябва да бъдат признати и изпълнени в Украйна. Следва да се отбележи, че ако признаването и изпълнението на решение, постановено в съд на държава — членка на ЕС, се иска в Украйна, такова решение може да не бъде признато и изпълняемо, в случай че съдът по произход е основал компетентността си на основание за компетентност, което не е посочена в член 20 от Хагската конвенция от 2007 г. (напр. субсидиарната компетентност и *forum necessitatis*).

Молба за признаване или изпълнение на решение за издръжка може да бъде подадена пряко до съда или компетентните органи на замолената държава или непряко чрез централния орган на държавата, в която пребивава лицето, подало молба за издръжка.

Полезен инструмент за по-добро разбиране на това как да се прилага Регламентът за издръжката, е практическото ръководство, което е на разположение [тук](#).

Сътрудничество между централните органи

Централните органи играят важна роля при трансграничното събиране на издръжка. Специфичните им функции са изброени в член 51 от Регламента за издръжката и член 6 от [Хагската конвенция от 2007 г. за издръжката на деца](#).

Централните органи могат да съдействат за подаването на молби за признаване, за декларация за изпълняемост или за изпълнението на постановено решение за издръжка, както и за разглеждането на молби за постановяване на ново решение и за изменение на съществуващо решение за издръжка. Освен това те могат да помагат за установяване на местонахождението на лицето, от което се търси издръжка, и за получаване на съответната информация относно доходите и финансовото състояние на това лице, или да предоставят друга необходима помощ в областите на своята компетентност.

Полезен инструмент за по-добро разбиране на това как да се прилага Регламентът за издръжката, е практическото ръководство, което е на разположение [тук](#). Насоки за попълване на формулярите по Регламента за издръжката могат да бъдат намерени [тук](#).

Координатите за връзка на централните органи могат да бъдат намерени по-долу:

- [Регламент за издръжката](#)
- [Хагска конвенция от 2007 г. за издръжката на деца](#)

Как може да помогне Европейската съдебна мрежа по граждански и търговски дела (ЕСМ — гражданскоправни въпроси)?

ЕСМ — гражданскоправни въпроси предоставя подкрепа за прилагането на инструментите на ЕС в областта на гражданското правосъдие в ежедневната правна практика. Освен с централния орган, можете да се свържете със звеното за контакт на ЕСМ във Вашата държава членка, за да ви помогне, ако имате конкретен проблем в трансграничен случай. Вашето звено за контакт може например да се осведоми за текущото състояние на дадено искане, да помогне да се свържат две съдилища или да намери координатите за връзка на компетентен орган в друга държава — членка на ЕС.

[Повече информация за ЕСМ и как тя може да помогне.](#)

Как да намеря своето национално звено за контакт?

Полезни връзки

- Информация относно украинското право
 - Въпроси и отговори относно украинската поддръжка (287 Kb)
 - Обща информация относно Регламента за издръжката и информация за законодателството на държавите членки
 - Практическо ръководство за прилагането на Регламента за издръжката и попълването на предвидените в него формуляри
 - Explanatory Report on the 2007 Hague Child Protection Convention (Обяснителен доклад относно Хагската конвенция от 2007 г. за издръжката на деца)
 - Explanatory Report on the 2007 Hague Maintenance Obligations Protocol (Обяснителен доклад относно Хагския протокол от 2007 г. за задължението за издръжка)
 - Централни органи:
 - Регламент за издръжката
 - Хагска конвенция от 2007 г. за издръжката на деца

[1] За тълкуване на понятието „обичайно местопребиваване“ в контекста на делата за издръжка вж. например решението на Съда на ЕС по дело C-644/20. За повече информация вж. също [Практическо ръководство за прилагането на Регламента за издръжката](#).

Последна актуализация: 16/10/2024

Тази страница се поддържа от Европейската комисия. Информацията на тази страница не отразява задължително официалната позиция на Европейската комисия. Комисията не поема никаква отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. За да се запознаете с правилата относно авторското право за страниците на ЕС, моля прочетете правната информация.